

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 65. — ŠTEV. 65.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 19, 1927. — SOBOTA, 19. MARCA 1927.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

PROTI VSTOPU AMERIKO V LIGO

Bankir Otto Kahn iz New Yorka je odločno proti temu, da stopi naša dežela v Ligo narodov. — Povedal je Amerikancem v pariškem klubu, da bi naš vstop najbrž povzročil veliko razburjenje. Senat ima preveliko moč.

PARIZ, Francija, 18. marca. — Mesto da bi uveljavil tesnejši sporazum in bolj harmonično in uspešno sodelovanje z Evropo, bi vstop Združenih držav v Ligo narodov najbrž dovedel do nesporazuma, razočaranja, iritacij in očitaj, — je izjavil včeraj zvečer članom Ameriškega kluba newyorški bankir Otto Kahn.

— Jaz verujem v Ligo, — je rekel, — ne verujem pa, da naj se Amerika pridruži Ligi pod obstojem dogovorom glede Lige narodov.

— Z vsemi sredstvi pa naj stori Amerika vse, kar je smoteno in v njeni moči, da sodeluje in pomaga uveljaviti svetovni mir, prosperiteto in splošno blagostanje, — je nadaljeval bankir.

— Več vzrokov je, radi katerih nasprotujem vstopu Amerike v Ligo.

— Zunanji ministri vodilnih evropskih sil prihajajo v Ženevo vsake tri ali štiri mesece, da osebno prisostvujejo sejam sveta Lige narodov. Sestanejo se na posvetovanjih, ki obrode obilo sadov vsled osebnih stikov.

— Amerika pa bi ne mogla pošiljati svojega zunanjega tajnika. Vsled tega bi bil ameriški zastopnik, čeprav še tako odličen, na slabšem stališču ter bi ne mogel govoriti z isto avtoriteto kot glavni delegati drugih narodov.

— Pa tudi če bi prišel ameriški zunanji minister sam na take konference, bi ne mogel govoriti z isto avtoriteto kot njegovi evropski tovariši. V Evropi je tradicija, da zavrne parlament le redkokdaj kako stvar, glede katere se je pogodil zunanji minister. V Ameriki pa je sila zunanjega ministra in njegovega načelnika, predsednika, zelo omejena vsled ustavne določbe, da lahko ena tretina senata pogodbo zavrne.

Kahn je posebno poudarjal točko, da ni mogla evropska javnost razumeti, kljub ponovnim pojasnilom, da je nastopil ameriški senat popolnoma v okviru svojih tradicionalnih in moralnih pravic, ko je zavrnil dogovor glede Lige narodov in zavlekel pogodbo, katere je že odobril predsednik Wilson.

Poljaki hočejo zasesti Memel.

MOSKVA, Rusija, 18. marca. — Soglasno s poročili iz baltičskih držav se vrše gibanja čet iz Vilne proti meji in iz tega se sklepa, da hoče Poljska udeležiti se dolgo zapretno zasedenja Litvinske. Čeprav stoji sedanja vlada Litvinske pod poljskim vplivom, je bilo hujše sklenjeno na nekem zborovanju v Kovnu, da se nudi odpor proti nameravanemu uničenju republike.

Poročila iz Vašave pravijo, da se namerava ta najnovejši napad vzporediti na rojstni dan Pilsudskija. Pri tem igra vlogo tudi namen, da se odvrne pozornost od resnega industrialnega nemira. Več kot polovica tekstilnih in kovinskih delavcev v Lodzu in drugih mestih je na stavki.

Ker ne meji Litva na Rusijo, se bo slednja najbrž omejila na diplomatski protest. Nemčija pa je močno zainteresirana pri tem, če bi prešel Memel v poljsko oblast.

Predloga za podaljšanje postave za varstvo najemnikov.

ALBANY, N. Y., 18. marca. — V senatnem komiteju se je včeraj ugodno poročalo o Lipowicz predlogu, soglasno s katero naj bi se podaljšalo za dobo enega leta postave za varstvo najemnikov v soglasju s priporočili državne stanovanjske komisije in sicer v mestih New York in Buffalo.

Obisk v levji jami.

ELBERSFELD, Nemčija, 18. marca. — Dogodek, ki se je završil včeraj v nekem tukajšnjem eirkusu, kaže, da imajo roparske živali tako velik respekt pred štorčjo kot ga ima človek.

Vdomačena štorčja, ki je tudi članica menažerije dotičnega eirkusa, je prišla v areno levov ter napadla največjega z glasnim kričanjem ter prhutanjem s krili. Mesto da bi zdrobil nadležnega ptičja z enim samim lahkim zamahom svojo šapo, je zbežal kralj živali, ves prevzet od groze, v kot svoje kletke. Tudi ostali levji so prišli tuliti od strahu in v par minutah je bila arena pozorišče velikanske zmede. Levi so pričeli razbijati in lomiti stole in druge priprave.

Da napravi zopet red, je moral krotilec odpreti vrata, skozi katere so odšli levji v svoje zovove.

Ko je pobegnil zadnji lev, je štorčja zopet zavzela svoje običajno stališče na eni nogi, dočim so se levji tresli ter žalostno tulili.

Mehika plačala dolg.

MEXICO CITY, Mehika, 17. marca. — Mehika vlada je izročila mednarodnim bančnim zavodom v New Yorku svoto \$755,301 kot odplačilo na dolg, katerega je napravila Mehika v inozemstvu.

Zapleten položaj na Kitajskem.

Mehiško glavno mesto ugiba, če prinaša vračajoči se poslanik načrte za konec spora. — Sheffield bo prišel v Ameriko junija meseca.

PEKING, Kitajska, 18. marca. Rusko sovjetsko poslanstvo je izročilo vladi v Pekingu nadaljni protest zastran zaplenjenega ruskega parnika Pamjat Lenina dne 28. februarja. Na krovu parnika so bili trije ruski kurirji in žena sovjetskega svetovaleca pri kantonski vladi, Mihaela Borodina.

Kitajske oblasti so trdile, da so našle na krovu dokumente, ki naj bi povzročili nemire v Jiangse dolini.

Zadnja ruska poslanica pravi, da so spravili te dokumente na krov protirevolucijski Rusiji, ki služijo pri severnih kot častniki. Dokumenti naj bi služili kot oporišče za zaplenjenje.

Poslanica temelji na poročilih sovjetskih konzulov in posebno onega v Nankingu, ki preiskuje zadevo. Konzul pravi, da so s tremi kurirji postopali na barbarski način da so jih vkovali v verige.

LONDON, Anglija, 18. marca. Poznejša poročila kažejo, da se je ojačil spor med soveti in mandžurskim diktatorjem. Čang Tso-linom. S tem spajajo možnost oborožene invazije v južno Mandžurijo.

Nadaljne vesti javljajo o težkih bojih med severnimi in južnimi četami zapadno in severozapadno od Šanghaja.

Neko poročilo iz Šanghaja na Daily Express naznanja o prevzetju Kiangnan pristaniških naprav od strani sever. Čet ter omenja, da je ameriški podadmiral Williams takoj odpisal tjakaj neko bojno ladjo.

ŠANGHAI, Kitajska, 18. marca. — Nikake določene novice glede bojev na različnih frontah niso še došle semkaj. Med Kantoničani in severno armado so se vršili včeraj težki boji v Liniangu, sredi poti med jezerom Tajhu in nekimi manjšimi jezerom.

Med poveljnikom tukajšnjih šantunskih čet, generalom Pi ter kantonskim vrhovnim poveljnikom Kaj-Sekom se vrše baje pogajanja, da se doseže purijateljski sporazum, na temelju katerega naj bi Kantoničani miroljubno zasedli Šanghaj.

Industrijalni nemir se neprestano širi. Dvajset tisoč delavcev je prizadetih že sedaj. Kantonska armada, ki prodira v smeri proti Nankingu, je zasedla včeraj Lišui, 30 milj od Nankinga.

Pristaši Kantoničanov so zopet prerazdelali železniško črto med Šanghajem in Nankingom pod Sučom, da preprečijo transport šantunskih čet proti Nankingu.

Nacionalisti napadajo sedaj Nanking s treh strani.

Splošna delavska zveza je včeraj proglasila za soboto generalno stavko. Objavila je, da se bodo vsi delavci pokorili temu klicu.

Proti-revolucijski Rusi opravljajo sedaj delo pri lokomotivah, katere so zapustili Kitajci.

Bubonska kuga na parniku Ryndam.

ROTTERDAM, 18. marca. — Tukajšnje zdravstvene oblasti so bile obveščene, da sta trpela dva parnika Ryndam na bubonski kugi in da se je oba izkrcalo v Benetkah, ko je pristal parnik tam. Na krovu tega parnika se nahajajo ameriški dijaki, ki so napravili potovanje krog sveta.

Slepi morilec rešen smrti.

Governer Smith je pomilostil slepega morilca Cowana. — Ubil je ljubico ter skušal izvršiti samomor. — Porotniki so pričakovali pomilostitev. — Dva nadaljna usmrčena.

OSSINING, N. Y., 18. marca. — Ko se je Harry Cowan, slep brooklynski morilec, poslavljajal od svoje hčerke skozi omrežje v smrti hiši Sing Singa, je prihitel paznik na koridor ter mu zaklical, da je governer Smith izpremenil njegovo smrtno obsodbo v dosmrtno ječo.

Joseph Fria in Joseph Prevencana, morilec iz Rochester, N. Y., s katerima bi moral iti Cowan skupaj v smrt, sta bila usmrčena malo pred polnočjo.

Cowan je ves dan upal, da bo rešen električnega stola. — Še vedno upam, da bo storil governer Smith nekaj zame. Nimam sicer dosti, za kar bi živel, a bi rad živel za svoje sorodnike, — je rekel jutraj svojim paznikom. Ko pa je potekal dan, se je pričel bati, da bo moral vendarle umreti.

Cowan je slep ter gluha in eno uho vsled posledice kroglice, katero si je poglaval v glavo, potem ko je ustrelil Miss Edith Burton v Brooklynu, s oprivedli pozno včeraj popoldne v posebno celico, da tam zadnjikrat poslovi od svoje hčerke, Mrs. Gladys Haff.

Sedeč na nizki klopi, tri čevlje od svoje hčerke, se je razgovorjal Cowan skozi mrežo, ko so se vrata koridorja naenkrat odprla. Uniformiran stražnik je vstopil. Cowan je obrnil glavo, ko je slišal korake.

— Mr. Cowan, — je klical paznik tako glasno, da ga je mogel slišati ječnik. — Governer je izpremenil vašo obsodbo.

Cowan se je dvignil ter se oprijel mreže. — Dobro, — je rekel, — governer ne bo nikdar tega obžaloval.

Njegova hčerka je pričela ihteti. — O, to je tako olajšanje, — je vzkliknila.

Cowan je bil informiran, da bo premeščen iz smrtne hiše kakorhitro bodo despete oficijelne listine. Novica, da bo njegovo življenje ohranjeno, je bila telefonirana iz Albanyja vardenu Lawesu.

Cowan je bil spoznan krivim v Kings County sodišču pred malo manj kot enim letom. Miss Burton so našli mrtvo v njenem stanovanju-pozno ponoči in ob njeni strani je ležal Cowan, nezavestno vsled strela v glavo.

Tekom obravnave je trdil Cowan, da je Miss Burton izvršila samomor v dogovoru, da si oba vzameta življenje. Državno pravništvo pa je dokazalo nasprotno.

Sacco-Vanzetti protest na Japonskem.

TOKIO, Japonska, 18. marca. Komitej dvajsetih članov črne lige je obiskal včeraj ameriško poslanstvo, da protestira tam proti usmrčenju Sacea in Vanzettija, ki sta bila spoznana krivim umoru v Massachusettsu radi dogovorjene mahinacije. Poslanika ni bilo doma. Prvi tajnik poslanstva pa je rekel delegatom, da je treba prijaviti proteste pri zunanjem uradu.

Policija je pozneje aretirala dva voditelja komiteja, čeprav sta se obnašala čisto dostojno.

Parada sv. Patricka.

St. Patrick Day so praznovali Irci s slovesnostmi ter parado, ki se je pomikala od 44. ceste v New Yorku pa do konec Central Parka.

Mehika čaka novih odločitev.

Za soboto je določen izbruh generalne stavke. Dvajset tisoč delavcev različnih industrij štrajka že sedaj. — Nanking je bil napaden od treh strani.

MEXICO CITY, Mehika, 18. marca. — Poročila iz Washingtona razodevajo upanje, da bodo difference med Mehiko in Združenimi državami mogoče uravnane potem pogajanj. Ta možnost tvori predmet razprave v skoro vseh krogih mehiškega glavnega mesta.

Vsled tega so pričakovali tukaj z največjim zanimanjem, možnih razvojov v odnosih med obema vladama po včerajšnjem povratku Manuela Telleza v Washington.

Čeprav ni nobene avtoritete, v kolikor pridejo v poštev oficijelne informacije, za domnevo, da se vrača poslanik Tellez na svoje mesto z načrti, ki bi ugledili pot za uravnavo, tukaj vendar domnevajo, da je dobil tekem časa ko se je mudil tukaj, navodila, naj skuša po svojem povratku v Washington izvedeti kakšno uravnavo žele Zdržene države, da bo na ta način mogoče uveljaviti definitivno uravnavo.

Nekateri dobro informirani krogi, ki so v ozkih stikih z zunanjim uradom, so mnenja, da razmišlja mehiška vlada o svoji bodoči politiki, čeprav ni mogoče izvedeti od uradnikov zunanjega departmanta, v čem bo obstajala.

List Excelsior je priobčil vest, da so Mexican Petroleum, Huasteca in druge petrolejske družbe obnoile operacije na petrolejskih poljih, potem ko so skrčile ali popolnoma prekinile delo iz januarja, ko je potekel čas za prošnjo, da se potrdi koncesije na temelju nove petrolejske zakonodaje.

Zastopniki petrolejskih kompanij v mehiškem glavnem mestu nimajo še nikakih poročil o važnih izpremembah v petrolejskih poljih. Nekateri ameriški petrolejski magnati, ki so v tesnem stiku s položajem, upajo na rešitev, a čakajo definitivnih razvojov ali pa potrdil, da bodo ta upanja potrjena.

Predsednik Coolidge in državni tajnik Kellogg bosta najbrž dobila junija meseca poročilo glede mehiškega položaja od Jamesa Seheffickla, ameriškega poslanika v Mehiki. Poslanik se namerava vrniti v Združene države ob tem času, da se udeleži 40. sešanja čaka svojega razreda na Yale vseučilišču.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki

ODPRAVLENJE ZRAČNE SILE

V angleški poslanski zbornici so zahtevali odpravljenje zračne sile. — Predlog člana delavske stranke je dobil le malo podpore tovarišev. — Če je že oboroževanje potrebno, naj grade državne zrakoplove.

LONDON, Anglija, 18. marca. — Niti en cilj, o katerih so nam pripovedovali, da se borimo za nje, ni bil dosežen, — je rekel Arthur Ponsonby, podtajnik za zunanje zadeve v delavski vladi, ko je podprl svoj predlog v poslanski zbornici, naj se odpravi angleško zračno silo.

— Štiri leta smo preživeli v obupnem naporu, da prisilimo Nemčijo na kolena in ko se nam je posrečilo, smo porabili nadaljnih osem let z naporom, da jo zopet spravimo na noge.

Ponsonby je izjavil, da je že obstajal v Združenih državah majhen svet, medsebojno razorožen in obstoječ iz mešanice različnih narodnosti in jezikov. Njegov predlog, ki ni bil deležen niti celotne podpore lastne stranke, je bil, poražen s 197 glasovi proti 24.

J. Sexton, član delavske stranke, je označil trditve, da naj se Anglija razoroži neglede na to, kar počno drugi narodi, kot blaznost ter pozval teoretika, naj raje podre ruske tvornice za izdelovanje strupenega plina kot pa angleške letalne lope.

Konservativec Cooper je izjavil, da je bolj imeti ceneno in smrtonosnejše orožje kot so naprimer aeroplani, če so oboroževanja sploh potrebna. Trdil pa je, da je bolj važna kot pa prosperiteta dežele in integriteta imperija potreba, da se prepreči nadaljno tako katastrofo kot je bila zadnja vojna.

Predlog Ponsonbyja je bil posledica brošure, ki nosi naslov: — Velika deluzija. Pisec te brošure pravi, da je bila bajka o uspešnosti aeroplanov v vojni že davno uničena.

Glede zračnih ladij je rekel.

— Zračne ladje so vse prej kot zanesljive ter so izpostavljene nevarnosti vsled strukturnih napak in pomanjkanja štabilnosti. Napak je mogoče naštetih toliko, da je zračna sila le pojem, ki živi v domišljiji gotovih ljudi, — trdi pisec brošure.

Predzgodovinske piramide v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 18. marca. — Piramide, zgrajene na čast solnen in luni, nove spomenike civilizacije v Mehiki v predzgodovinskih časih, so razkrili arheologi vzgojnega ministrstva.

Piramide so našli v bližini mesta Tanayuca v državi Mejioco. Domnevajo, da jih je zgradil pred dva tisoč leti narod, kateremu so pozneje sledili Azteki in Tolteki.

Duhoborci so se vrnili domov.

MOSKVA, Rusija, 18. marca. Dvesto ruskih Duhoborcev je dospelo iz Saskatchewan v Moskvo, da se naselijo na farmah v Ukrajini in Krimu, katere jim je prepustila vlada.

Nekako 5000 Duhoborcev v cellem bo prodalo v Canadi svoje farme ter sledilo povabilu sovjetske vlade, naj se vrnejo v svojo domovino, iz katere so bili izgnani leta 1885.

Štirje ubiti, deset ranjenih pri dveh eksplozijah.

AMARILLO, Tex., 17. marca. Pri eksploziji plina v neki gazolinški napravi v bližini Shamrocka so bili usmrčeni štirje delavci.

BUFFALO, N. Y., 17. marca. — Deset delavcev je bilo ranjenih, pet njih mogoče smrtno, ko je eksplodiral v neki tvornici Automotive Transportation Co. nabrani prah.

S e z n a m .

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali tirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba uga jala, posebno če, ako boste vplačevali svojo karnist in našo saneljivo ter točno postrleško.

Dinarji		Lire	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 5.20
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir 200 \$10.10
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir 300 \$14.85
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir 500 \$24.25
Din.	10,000	\$183.00	Lir 1000 \$47.50

Za pošiljavo, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po tečajnem planu hvirajemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
Phone: CORTLANDT 4687
New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za isplacila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manj znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčnjujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnja bivališča namani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ZA KRALJEV SPOMENIK

V Ljubljani nameravajo postaviti spomenik kralju Petru Osvoboditelju.

Spomenik bo velik in bo koštal strašno dosti denarja. Uvedena je že kampanja za pobiranje prostovoljnih prispevkov.

Ker bo kaka tozadevna prošnja najbrž tudi v Ameriko zašla, je treba že vnaprej opozoriti rojake, naj se ji ne odzivajo v preveliki meri.

Zaznamati moramo stališče, da mrtvi, pa če so bili še take veličine, ne potrebujejo nobene podpore.

Podpore so potrebni živi reveži.

DVA OČETA

Pred par leti se je je neki avstrijski grof poročil z bogato Amerikanko. Nevesta je imela milijone in milijone dolarjev, on pa samo grofovski naslov.

Par mesecev sta živela skupaj, nakar je odšla od njega.

Rodila je sina, ki ga baje ljubi nad vse, dočim o njegovem očetu noče ničesar slišati.

Grofovski soprog jo je že lovil po vsej Ameriki, pa se mu je znala vedno spretno izogibati in slednjič je prišlo do ločitve zakona.

Grof je hotel imeti sina, žena mu ga pa ni za nobeno ceno hotela dati.

Končno je ženin oče uredil zadevo.

Grofu je obljubil tristo tisoč dolarjev, če se sinu enkrat za vselej odpove.

Grof se je zastran lepšega nekoliko obotavljal in končno privolil.

V New Yorku se je pa pripetil drugi slučaj.

Revnima zakoncema je umrl otrok.

Mož je v svojem obupu dolžil ženo, češ, da je ona zakrivila otrokovo smrt, kar pa ni bilo res.

Otroka ni mogel pozabiti. Njegov gnjev proti ženi je naraščal. Končno se mu je zbledlo, vzel je dolg nož, zaklal je ženo ter samemu sebi prerezal vrat.

To sta dva slučaja očetovske ljubezni.

Obupani Newyorčan je storil strašno dejanje. In baš to dokazuje, da je nesrečnej svojega otroka najmanj tristo tisočkrat bolj ljubil, kot ga ljubi zgornji omenjena avstrijska grofovska visokost.

USPEŠNOST STRUPENIH PLINOV

Vlada Združenih držav je sklenila sklicati razoroževalno konferenco. Pri vsaki najmanjši priliki govori o miru in miroljubnosti. Narode, ki ne soglašajo z njo, zmerja in jim očita bojaželjnost.

Francijo in Italijo poziva, naj se ji pridružita z Anglijo in Japonsko v velikih naporih, da beseda o miru ne bo le prazna fraza.

Vsled tega je jako čudno, da je pred kratkim sporočila ameriška vlada Ligi narodov, da nima nobenega namena omejiti izdelovanje strupenih plinov, ki naj bi služili kot najstrašnejše orožje bodoče vojne.

Baje ji je žal, ker se bo treba posluževati tako strašnega orožja, toda pravi, da mora biti pripravljena na sovražne napade in da se bo strupenim plinom šele takrat odpovedala, ko se jim bodo odpovedale tudi druge države.

Človek bi domneval, da so Združene države obkoljene od samih sovražnikov, da pred njimi trepetajo in da

morajo biti noč in dan z vsemi mogočimi sredstvi pripravljene na boj.

Kakor hitro je sklicana kaka konferenca, ki se zavzema za odpravo strupenih plinov, odpovedo Združene države svoje soudeležbo.

Ako Amerika neprestano poziva druge na svoje konference, zakaj se noče udeleževati konferenc, ki jih drugi sklicujejo, konferenc, kojih namen je bolj temeljito razorožnje, kot je povšeči ameriških kapitalistom.

Novice iz Slovenije.

Umrli so meseca februarja.

V mestu Celju: Marija Farčnik, 86 let, zasebnica.

Adolf Perissich, 47 let, fotograf.

Elizabetha Pilko, 38 let, žena sprevodnika.

Peter N. Bogdanovič, 41 let, podpolkovnik.

Ludovika Hähnel, 79 let, zasebnica.

Marija Trnovšek, 80 let.

Hella Stern, 21 let, žena zasebn. uradnika.

Blaž Gaberšek, 60 let, mestni revež.

V bolnici: Marija Jošt, 64 let, mala posestnica, Sv. Jurij ob južni železnici.

Karol Polenšek, 74 let, bivši trgovski pomočnik, Celje.

Anton Rogoršek, 25 let, tovarniški delavec, Okol-Celje.

Anton Tovornik, 23 let, hlapec, Okolica Celje.

Neža Majcen, 80 let, dninarica, Škofja vas.

Ivana Inkret, 68 let, zasebnica, Šmarje pri Jelšah.

Hinko Polak, 67 let, občinski revež, brez stalnega bivališča.

Ignac Hribar, 72 let, dninar, Rečica ob Savi.

Fani Krznar, 20 let, služkinja, Nova Štifta.

Martin Tratnik, 78 let, občinski revež, Petrovče.

Alojzij Turin, 38 let, invalid, Celje.

V invalidskem domu: Mihael Vrhovnik, 33 let, invalid.

Borza dela v Mariboru.

Zanimanje za Borzo dela je bilo začetkom majhno, ker je v prvih vojnih letih vladala še visoka gospodarska konjunktura. Le polagoma se je začelo obračati večje število odjemalcev in delodajalcev na ta urad. V letu 1925 so bila priglajena le 2103 službena mesta, v letu 1926 pa že 13.226. V letu 1925 je iskalo dela 10.400 delavcev, lani le 21.904. Tako vidimo kako narašča potreba tega socialnega urada.

Smrtna kosa.

Dne 3. marca popoldne je umrl v Ljubljani Josip Kompare, blokovnik dr. železnice.

Služboval je 35 let.

V Celju je umrl bivši vinski trgovec Oto Kuster v 66. letu starosti.

V Kamniku pri Preserju je umrl posestnik Josip Telban v visoki starosti 82 let.

Novice iz Jugoslavije

Rezmerje med moškimi in ženskami v Jugoslaviji.

Po statistiki iz leta 1921 pride na tisoč moških 1039 žensk. Po posameznih pokrajinah je razmerje sledeče: na tisoč moških pride v Sloveniji 1095 žensk, v Srbiji 1082, v Hrvatski 1052, v Vojvodini 1048, v Dalmaciji 1011, v Južni Srbiji 1008, v Črni gori 1006. Na Beljšem so Bosanke, kjer je položaj obraten.

Tam pride na tisoč žensk 1048 moških. Te številke se nanašajo na pokrajine. Če se pa vzame razmerje po posameznih mestih, je po razmerje povsem drugačno. Tako pride v Kolašinu v Črni gori na 905 moških samo 450 žensk. Še huje je v Nikšiću v Črni gori, kjer je 2320 moških in samo 1622 žensk. Boljše se godi Zagrebčanom, kjer pride na sto moških 102 ženski. Na najboljšem so pa Sarajevčani: na sto moških pride 117 žensk. Po vaseh in po deželi sploh je pa število žensk večje kot moških.

V Beogradu odpade na 1000 žensk 1619 moških. Leta 1928 je prišlo na tisoč žensk 2154 moških. Po drugih državah je to razmerje popolnoma drugačno.

V Rusiji pride na tisoč moških 1229 žensk, v Nemčiji 1099, v Angliji 1094, v Franciji 1070.

Velika poneverba v Jadranski zavarovalni družbi v Zagrebu.

Blagajničarka Jadranske zavarovalne družbe v Zagrebu, 29-letna Marija Naglič, pristojna v Loke, je nenadoma zapustila službo in izginila brez sledu. To je vzbudilo sum in sicer popolnoma upravičeno. Ko so namreč pregledali knjige, so ugotovili, da je polagoma oškodovala zavod za preko 300 tisoč dinarjev.

Zanimivo je, da se je že dalje časa pripravljala na beg. Poskrbela si je namreč potne liste in vizume za Avstrijo, Čehoslovaško, Poljsko in Italijo. Kakor je doganjano, se je odpeljala z brzim vlakom preko Rakeke v Italijo. Za njo je izdana tiralica.

Misteriozen umor iz leta 1919:

Na Sušaku je vzbudil zadnje dni veliko senzacijo misteriozen in doslej nepojasnjen umor iz leta 1919. Na pustni dan omenjenega leta je bil umorjen in oropan suški kamnosek Anton Posel.

Dva meseca pozneje so našli njegovo truplo v vodnjaku na Trstu. O zločinu so vršili preiskavo svoječasno že italijanski karabinjerji, pozneje pa jug. policija in žandarmerija, a brez uspeha.

Pred kratkim pa je pokojnikova vdova predložila suški policiji zopet nove podatke in prosila naj bi policija na podlagi novih indicij obnovila preiskavo.

Po večdnevnem poizvedovanju se je v resnici posrečilo priti stotilec na sled. Pri umoru so sodelovali Anton Godina, Josip Mršić in Reko Ladešić. Vsi trije so bili aretirani in slo zločin v glavnem že priznali.

Glavni krivce je menda Anton Godina, ki je Posela util baje iz mrznje. Preiskava se še nadaljuje.

Medved, ki hoče požreti lastnega mladica.

V banji Ilidži pri Sarajevu imajo v parku medvedji par, s katerim se kopalški gostje v dolgočasni sezoni lahko zabavajo. Posebno veselje povzroča medved pri deci. Otroci mu nosijo ostanke hrane in medved vse reči rad povzije.

Pred kratkim je medvedka tega kosmatineca vrgla prav srčnega mladica. Ta dogodek je kajpada razveselil ilidžanske prebivalce; saj po pravici pričakujejo, da bo postal par radi tega dogodka privlačnejši in zanimivejši za družine, ki zahajajo na lečenje v sarajevsko okolico. Medvedka pa se je prav posebno razveselila upravnika ilidžanske banje Pero Despić. Ukazal je mater dobro hraniti in ji nositi dvakrat toliko hrane kakor ponavadi.

S tem pa ni bil nič kaj zadovoljen medvedkov oče, stari kosmatin. Ne le, da je ljubosumno prežal na mater, kadar so čuvaji prinesli hrano v kletko, vrgel se je v svoji neizmerni požrešnosti tudi na svojega potomeca in ga hotel požreti. To voljo pa mu je služničad banje pregnala na ta način, da ga je na ukaz upravnika kopalnice ločila od samice in mladica ter ga posadila v separiran prostor, kjer sedaj živi ob skromni hrani in lahko preišči posledice svojega nepremišljenega dejanja.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČ SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

JUGOSLAVIA IREDENTA

Pretepaajo se in sabljajo

vroči fašisti kar po vrsti. Precej mučno je odjeknil rezultat dvoboja med Barduzijem in Masijem v Trstu pri regnikolskih fašističnih prvakih, precej z zadovoljstvom pa so ga sprejeli oni, ki so navedeni tujega gospodstva, češ, Barduzzi je dobi lpo roki od domačina lekenjo, ki si naj jo zapomni in se v bodoče obnaša drugače napram Tračanom. V Gorici je bil društvu "Pro Gorizia" predsednik neki Retti-Marsani. Gorican dr. Fiori mu je očital nerednosti v vodstvu društva. V kavarini je napadel dr. De Fiorija, ki je Rettiju-Marsaniju poleg očitkov natovoril še hude zaničnice.

Med regnikoli in primorskimi Italijani ne cvete prijateljstvo.

Dva Solikanca pred sodiščem.

Dva fanta iz Solikana sta na ulici zaklicala: Evviva l' Italia, abba-so l' Austria! Na ukaz občinskega nacebnika Mozetiča sta bila aretirana. Prišlo je do razprave in solkanska fanta sta bila oproščena. Vsa stvar zveni zagonetno. Ni verjetno, da bi se mogla sestaviti obtožnica radi navedenega vzklika, značilno pa je, da se je spravilo na Mozetiča fašistično glasiljo in mu svetuje, da naj izpremeni zrak Mozetiča so rabili gorški fašisti dolgo časa, sedaj ga vržejo v stran.

Slično bo še z marsikakim slovenskim fašistom!

Iz zapora na Voloskem

so pobegnili trije malopridneži potem, ko so se lotili čuvaja in bi ga bili kmalu ubili. Čuvaj 26-letni B. Incelli, doma iz rimske provincije, je ugodil prošnji treh jetnikov, da smejo za trenutek iz zaporov do stranišče radi izčiščenja. To priliko so porabili za napad na Incellija, ki so ga pretepli in skoro zadavili. Pobegni tiči so: 22-letni Zvonimir Flajpan (?) iz Lokve v Jugoslaviji, E. Spacapan in A. Velčić.

Dva samomora.

V hiši št. 35 v ulici Madonnaeva v Trstu se je ustrelila 21-letna Emilija Lokel, žena carin-kega stražnika. Na stranišču bufeta Paolazzi v ulici S. Lazzaro v Trstu se je obesil 26-letni Galliano Sandri.

Poročila o samomorih pravijo, da je vzrok neznan, ali v resnici va za vzrok v Trstu vsakdo. Težka borba za vsakdanji kruh in hud pomanjkanje goni ljudi v smrt. V tržaških listih je dan na dan polno vesti o samomorih. Ni dela, ni zaslužka, stanovanje in hrana silno draga, mezdni odtegljaji in davščine vedno večje, ljudje tarnajo o mizeriji in obupavajo.

Glasbena vest.

Na konservatoriju v Bolonji je napravil z najboljšim uspehom izpit violonist Hubald Vrabec, znan občinsavcu s prireditv Glasbene Matice v Trstu.

Roparski napad vsak dan.

V bližini Krmina je bil ponoči napaden kmet Marko Brandolin. Ropar mu je iztrgal denarnico in, potem pobegnil. Napada je osumel neki 25-letni Ivan Gobet iz Krmina, ki je že pod ključem.

Napovedi Voronova.

PARIZ, Francija, 18. marca. — Pred zastopniki inozemskega častopisja je izjavil znani specialista glede zlez dr. Sergej Voronov, da se bo v bodočnosti najbrž doseglo življensko dobo 125 let in le par mesecev hiranja in ostarelosti. Rekel je, da se je ugotovilo dejstvo, da so živeli ljudje po 125 let in vsled tega "imam jaz in drugi prav tako pravico, da živim tako dolgo", — je dostavil.

Rekel je, da drže zleze življenjski stroj v teku. Nadomeščenje zlez pomenja, da je mogoče po daljšati življensko dobo. V dobi sedmih let je bilo vcepljenih na tisoče zlez, in bodočnost bo pokazala uspehe.

Angleški parlament ni primeren za dominije.

LONDON, Anglija, 18. marca. Tekom tretjega čitanja glede predloga, s katero naj bi se izpremenil naslov kralja in parlamenta, je opozoril tajnik za notranje zadeve, Hicks, na to, da se nahajajo dominiji na istem stališču kot kraljevina in da niso podrejeni parlamentu. Novo ime parlamenta se glasi sedaj: United Parliament of Great Britain and North Ireland, dočim se je preje imenoval parlament "Parliament of Great Britain".

Morilni proces v Nemčiji

BERLIN, Nemčija, 18. marca. Stopnjevi razvoji v procesu radi umora podčastnika Wilmsa, člana "Črne brambe" so zapletli vedno več častnikov v počenjanje te nepostavne organizacije ter pokazali, da so napravili ti častniki moda, da bodo uredili vsako popoldne deset minut počitka.

Führman, ki je bil z nekim drugim obdolžen, da je ustrelil Wilmsa, je priznal, da mu je bil znan načrt za umor moža več dni pred izvršenjem dejanja. Eden njegovih častnikov, — je rekel, — ga je obvestil o načrtu, da se umori Wilmsa ter prepreči na ta način, da bi prišle tajnosti črne brambe v roke komunistov ali Francozov.

Dopis.

Sheboygan, Wis.

Poročil se je Josip Robeg z Julijo Zupančič. Poroka je bila 26. februarja 1927 v cerkvi Sv. Cirila in Metoda v Sheboygan, Wis. Svatovska veselica je bila pri rojaku Frank Zavrel, v veliki udeležbi prijateljev in znancev. Ženin je prijazen in ugleden rojak, tukajšnje naselbine, in tako je tudi njegova družica.

Voščimo jim srečne in zadovoljne dni!

Delavske razmere so se po sedaj v Sheboyganu tako poslabšale, da se delavci bolj slabe volje, gleda se z nekim strahom v bodočnost, delavcev je veliko brez dela, kar jih pa dela, pa pomalo. Lesene tovarne delajo večinoma 8 ur, v strojni se je tudi zmanjšalo delo, kar pa delajo pa tako ženejo, da bi se moral človek ubiti. Pri ljen neki 25-letni Ivan Gobet iz Krmina, ki je že pod ključem.

Janez Zorman.

Peter Zgaga

Avtomobil nudi človeku velik užitek. Samo previden mora biti. Najbolj nevarno je voziti v megli. Posebno, če ima tisti, ki vozi, meglo v glavi.

Ženske nogavice so bile iznajdene v enajstem stoletju.

Deloma razkrite so bile šele pred desetimi leti. Izza lanskega leta je pa razkritje popolno.

Nekateri protestantovski pastori dokazujejo, da ni pekla na onem svetu. Vrš se velika debata, in kot kaže, bodo zmagali tisti, ki pravijo, da na onem svetu ni pekla.

Ko enkrat to dokažejo, jih čaka še večja in važnejša naloga.

Poskušajo naj odpraviti pekel s tega sveta.

Moški ima večje ugodnosti kot pa ženska. Posebno poleti. Če je moškemu poleti vroče, lahko odloži polovico svoje obleke, ne da bi vzbudil kako presenečenje. Ženski pa žalibog to ni mogoče.

Vse najboljše vsem Jožetom in Pepecam! Da bi jih Bog še dolgo ohranil žive in zdrave. Da bi imeli v izobilju vsega, kar si sami pože!

Te velja tudi Jožetu v Mostah pri Ljubljani. Pa kmalu naj se kaj oglasi, ker rojaki težko čakajo njegovih zanimivih poročil.

Velikodušnost nekaterih kapitalistov presega vse meje.

Časopisje poroča:

Veliko število čikaških industrijalcev je začelo uvidevati, da je treba skrbeti za zdravje delavcev. Sklenili so, da bo vsak delavec dobil vsako uro in kozarec vode ter da bodo imeli vsako popoldne deset minut počitka.

Neki zdravnik je ugotovil, da ljudje, ki ničesar ne mislijo, dosti daljše žive kot pa ljudje z dobro razvitiimi možgani.

Zdravnik ima v gotovem oziru prav. Oni, ki spadajo v prvo vrsto, edinele avtomobilov ne smejo voziti in vodo morajo piti mesto munsajna.

Najnovejša pariška moda predpisuje hlače za ženske. Kratke, do kolen segajoče svilene hlače, preko hlače pa še krajše krilec.

Moda se najbrž ne bo obnesla. Ženske so vajene nositi hlače samo doma, ne pa na cesti.

Tvoja poroka je bila izredno mirna, kaj ne?

I. seveda. Kaj pa misliš, da se hova že v cerkvi začela prepirati?

Marsikatera ženska izgubi glavo. Pa jo slednjič najde. Toda ne v naročju svojega moža, pač pa v naročju koga drugega.

Dan sv. Patrika je bil v New Yorku precej živahen.

Časopisje ve povedati razne zanimive dogodbe, med katerimi je posebno ta značilna:

Zakonski mož se je zjutraj poslovil od svoje žene, češ, da gre praznovati narodni praznik.

Čakala ga je s kosilom do treh popoldne in z večerjo do desetih zvečer.

Boječ se, da se mu ni kaj hudega pripetilo, je šla na policijsko stražnico vprašat.

Povedali so ji, da ni bilo nobene nesreče, pač pa imajo v zaporu petindvajset pijancev.

Mogoče je kateri med temi vaš mož — ji je rekel policijski uradnik. — Kako se pišete?

Skrbna ženica je povedala svoje ime.

Uradnik je pogledal v beležnico in odvrnil:

— Štiriindvajset imen imam tukaj zapisanih, toda med njimi ni imena vašega moža.

Kaj pa je s petindvajsetim?

O, petindvajseti se ga je pa tako nalezal, da sploh ni mogel povedati, kako se piše.

Potem ni pokazite petindvajsetega. Glavo stavim, da je on moj mož.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

SPOMINI FRANCOSKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

Po "Narodnem Dnevniku".
CH. LUCIETO

— Halo! Kdo je tam?
— A. F. 321, s kom imam čast govoriti?
— Tukaj James Meyer.
— Res? To je pa čudno, ne spoznam Vašega glasu. Jaz sem se na glas zasmejal rekoč:
— O veste, to ni nič čudnega, švicarski aparati so za nič.
— Pri moji veri, res je. Ali je Oberst tam?
— Ne, toda se bo menda kmalu vrnil. Ali naj mu kaj povem?
— Oseba, ki je telefoniral, in ki je menda bila ženska, je trenutek pomislila, potem pa je dejala:
— Jaz mislim, da ne bo imei ničesar proti temu, če mu poveste, da vam je telefonirala Irma Staub, da sta obadva možaka, ki ju pričakuje danes ponoči, bila aretirana od francoskih orožnikov v St. Julien-Genevois.
— Vraga, to je pa neprijetna zadeva. Ali nista bila to opadva možaka, ki sta imela listine na ime Vernier in Gastratz?
— Da ista.
— Imate še kaj drugega javiti?
— No, ali ni to dovolj?
— Gotovo... Torej na svidenje, cenjena gospa... in obesil sem slušalo na aparat nazaj.
Kot je iz tega razvidno, sva imela moj tovariš in jaz proketo srečo.

Če bi bilo telefonsko poročilo Irma Staub prejel Oberst samo eno uro poprej, bi bila padla v zaselo in bi ne bila gotovo nič več med živimi... Detektivski posel ima pač tudi svoje temne strani!
Ne da bi mi šlo na to, kaj se mi še vse lahko prigodi, sem eskortiral svojega ujetnika zopet v veliko sobo. Ta me je ves čas divje gledal. Komaj sem zopet sedel za mizo, sem začel psa divje lajati. To me je pomirilo, kajti če bi prihajal kak Nemeč, bi bil pes gotovo tih in ne bi bil tako strahovit in razgrajal. Naenkrat se je začel zunaj pok pištole. Pes je žalostno zavilil in obmolnil. Nekaj trenutkov nato je nekdo potkal na vrata; zvest svoji vlogi sem z globokim glasom zagrmel:

Wer da?
— Prijatelj, sem začel glas svojega tovariša. Odpri! Prihajam z orožniki.

Odpel sem vrata in kakih deset švicarskih orožnikov je vstopilo pod vodstvom mojega tovariša. Pokazal sem orožniškemu pomočniku listine, ki so se nahajale na mizi in ko jih je pregledal, je ves ginjen stopil k meni, ter mi podal roko rekoč:

— Zahvaljujem se vam za vse, kar ste storili za mojo domovino!
Obotavljal se je trenutek, potem pa je nadaljeval:

— Vam se imam zahvaliti, da sem spoznal resnico. Dosedaj sem bil germanofil in sem sveto veroval, kar je pripovedovalo Nemečem naklonjeno časopisje.

Nato se je obrnil in dal svojim ljudem povelje, naj odvedejo Meyerja, rekoč:

— Spravite ga v zapor, kjer ga bo šef takoj po prihodu zaslišal. V tem trenutku se je začelo zunanjo ropotanje motorja.

To je gotovo šef, je dejal eden orožnikov.

Nekaj trenutkov nato je vstopil v sobo šef švicarske vojaške policije v spremstvu dveh agentov, katerih eden je bil znameniti J... mošter švicarskih vojaških detektivov. Ko me je zapazil, se je obrnil proti meni, ter mi osorno vprašal:

— Kdo ste Vi in kaj iščete tukaj?

Jaz sem se nasmehnil, snel svojo kapo in svoje umetne brke in šele me je spoznal:

— Vraga, vas pa pri moji veri ne bi bil spoznal.

Potem je prijazno stisnil mojo roko rekoč:

— Zadeva mora biti že zelo važna, da ste Vi zanimali vanjo.

— Njeno važnost boste razvideli iz teh listin, sem mu odvrnil.

CELA TOLPA, RAZVEN OBERSTA PADE V NAŠE ROKE

Komandant je sedel za mizo in jaz sem mu na podlagi na mizi ležečih listin natančno razložil celotno zadevo. Ko sem končal, me je vprašal:

— Ali ste že preiskali to hišo?

Odgovoril sem mu, da niti moj tovariš, niti jaz nista hotela tega storiti, ker sva francoska državljana in torej na tujih tleh, in da sva dosedaj storila, napravila na svojo pest.

Šef se je nasmehljajal, potem pa je dejal:

— Reči moram, da sta, da sta sicer šla malo daleč, toda jaz bi bil na vašem mestu storil isto.

Nato je ostro pogledal na tleh ležečega Jamesa Meyerja, ki je z veliko pozornostjo vsemu sledil, ter dejal:

— Če hočete, bomo skupaj preiskali to hišo. Gotovo bomo našli tu prav zanimive stvari. Potem bova pa izprašala tega človeka.

Tu sem ga pa jaz prekinil rekoč:

— Ali ne mislite, gospod policijski šef, da bi bilo najbolje med tem časom, ko tu preiskujemo, dati aretirati Borgone in vso njegovo tolpo, kajti v zvezi so s to špijonsko zadevo.

— Vraga, prav imate.

Obrnil se je k svojemu orožniškemu oficirju ter mu dejal:

Vzemite šest mož s seboj in po-

daljate se nemudoma v kavarno Borgone. Aretirajte boste vse ljudi, ki se bodo nahajali v njej s poselnikom vred. Tu imate prazno aretacijsko povelje. Vanj boste napisali vse osebe, ki jih boste aretirali.

Jaz sem ga znova prekinil rekoč:

— Ali ne bi bilo dobro, da bi hišo obkolili zajedno s francosko policijo, kajti drugače vam vsled lege hiše uide en del zločincev na francosko ozemlje. Zato mislim, da je najbolje, da se moj tovariš odpelje v vašem avtomobilu v Bellegarle in tam razloži francoskim orožnikom, za kaj se gre.

Šef je bil takoj zadovoljen s tem predlogom in vse se je izvršilo, kakor sem nasvetoval.

MODERNO PODPIRANJE BERAČEV

Beraška nadloga, posledica nezadostne socialne zaštite najsi-

rhkih slojev, ni samo v Jugoslaviji, temveč tudi v drugih državah razvzela po vojni take dimenzije, da si oblasti resno prizadevajo, kako bi zaježili in obenem dobili primerna sredstva, za vzdrževanje in preiskbo siromašnih in onemoglih ljudi, ki niso deležni na novo uvedenega starostnega in socialnega zavarovanja.

Po vzoru Prage nameravajo sedaj tudi poljske oblasti v vseh večjih mestih uvesti takezovane beraške karte. Vsakdo se lahko pri mestnem uradu odkupi s tem, d avzame večje število teh kart. Ko se zgosti pri njem revež, mu da mesto običajne miloščine tako karto. Vsaka karta je vredna približno pol dinarja.

S temi nabranimi kartami se dotični prosjak 'zglaši pri mestni obznožnici, kjer najprej ugotove njegove identiteto, preiščejo njegove razmere in ugotove, ali je res potreben podpore. Če se izkaže, da je ni, ga pošljejo odgonskim potom v pristojno občno. Ob-

enem se mu za več let prepove povratek v mesto, kjer so ga prijeli. Ako pa je res revež, dobi na podlagi zbranih beraških listkov hranjo, prenočišče in eventuelno nadaljnjo podporo. Na ta način je vsakdo, ki da beraču milodar, si guren, da ga ta ne bo nesel v prvo žganjarno, marveč ga bo res porabil v korist namen. berač sam pa je neodvisen od višine podpore.

V Pragi, kjer so beraške karte že od dveh let v veljavi, se je ta sistem izvrstno obnesel. Število beračev je padlo, ker ostanejo nepotrebni "brez zaslužka", in zato za njih beračenje nima pravega smisla več, pravi reveži pa so deležni izdatne podpore. Ta sistem bi bil vsekakor tudi v Jugoslaviji priporočljiv, ker obenem omogoča tudi natančno kontrolo nad berači.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

Kako je bil ustreljen admiral Kolčak?

Splošni javnosti niso znane podrobnosti strašne tragedije, ki se je odigrala konec leta 1919 in začetkom leta 1920 na prostranih sibirskih ravninah, kjer so se vršili krvavi boji med protiboljševiški četami admiral Kolčaka in rdečo armado sovjetske vlade.

Kolčakova vojska se je nekaj časa upirala boljševikom, zadrževala jih je zlasti na Uralu, toda končno se je morala umakniti, ker so začeli vojaki v množičnih prestopati na boljševiško stran.

Konec leta 1919 se je pričel umik Kolčakove armade od Urala proti Bajkalu. Znani Napoleonov umik iz Rusije preko Poljske nazaj v Francijo ni bil nič v primeri z nepopisnimi mukami, ki so jih morale pretrpeti Kolčakove čete na poti proti daljnemu vzhodu. Umikale so se, ali bolj rečeno, panično bežale, sredi najhujše zime. Železnica je bila v rokah čerkoslovaških legionarjev in raznih drugih inozemskih vojaških oddelkov, dočim so morali Rusi v svoji lastni domovini hoditi nad 2500 km daleč peš. Temperatura je znašala več dni nad 40 stopinj pod ničlo. Mraz in glad sta uničila tisoče vojakov in konj. Konji so ležali zmurnjeni na obeh straneh železniške proge kot neme priče te velike in strašne tragedije, ki jo je doživljal protiboljševiška armada.

Vrhovni poveljnik takozvane bele armade, admiral Kolčak, je bil aretiran na kolodveru v Nižnjem Udinsku. Aretirali so ga čerkoslovaški legionarji na povelje svoje vrhovne komande, ki se je nahajala takrat v Irkutsku. Čerkoslovaški legijam je šlo edino za to, da se rešijo iz Sibirije in vrnejo v osvobodeno domovino. Ker so pa boljševiki pritiskali na zadnje transporte njihovih čet in ker jim je hotel na vzhodu preprečiti odhod iz Sibirije kozaki ataman Semjonov, so bili prisiljeni začeti z boljševiki pogajanja, da bi jih ne zadela ista usoda kakor Kolčakova armada. Revolucija je šla v Sibiriji daleč pred boljševiki. V Irkutsku in drugih manjših mestih irkutske odnosno tomske gubernije so prevzeli boljševiki oblast že nekaj tednov pred prihodom boljševiške armade. Irkutski sovjet je zahteval od Čehov, naj mu izroče admiral Kolčaka, za kar jim bo dovoljen nemoten umik proti Vladivostoku. Čehi so morali na ta pogoj pristati, ako so se hoteli rešiti, in tako je bil Kolčak v Nižnjem Udinsku aretiran ter pod močno vojaško eskorto prepeljan v Irkutsk, kjer so ga boljševiki vrgli v ječo.

Temna noč je legla na zemljo. Mračno poslopje irkutske jetnišnice se dviga ob reki Angari. Naenkrat se začne v nočni tišini klet na straži stoječega vojaka: — Stej! — Avtomobil se ustavi. Dva smole izstopita in začne se osoren glas: — V imenu revolucije!

— Oglasi se jetniški zvonec, okovana vrata se škripljejo in se odpro. Na pragu se pojavi poveljnik jetnišnice Isaiev. Ura v zvoniku bije polnoč. Prišleca izročita povelje revolucionarnega odbora, v katerem je rečeno, da se protirevolucionarna agitacija po mestu vedno bolj širi in da je pričakovati resnih izgredov. Agitatorji raznašajo po mestu Kolčakove slike in nevarnost protirevolucije je vedno večja. Zato je revolucionarni odbor sklenil, da morata biti admiral Kolčak in general Pepeljanov še to noč ustreljena.

Predsednik irkutske čezvičaje, Čudnovski in poveljnik mesta Burak pokazeta poveljniku jetnišnice svoja pooblastila. Naročita mu, naj pomnoži stražo in ukrene vse, da bo justifikacija izvršena v največjem redu. Končno zahteva, naj ju poveljnik odvede k obsojencev.

Po dolgem hodniku pridejo do Kolčakove celice. Admiral sedi na železni postelji, in ko se odpro vrata, dvigne glavo, da pogleda, kdo prihaja. Obraz mu je kakor iz kamna izklesan. Nobena mišica se ne gane. Čudnovski stopi k njemu: — Po naročilu revolucionarnega odbora vam moram razglasiti sklep, ki se tiče vaše osebe.

— Izvolite, poslušam vas, — odgovarja Kolčak.

Čudnovski čita in glasno in razločno sklep revolucionarnega odbora o justifikaciji Kolčaka in Pepeljajeva. Nato vpraša obsojenca, ali ima še kakšno željo. Kolčak izrazi željo, da bi se rad poslovil od svoje žene. Čudnovski mu odgovori, da tej želji ni mogoče ustreči. Na vprašanje, ako ima še kako drugo željo, odkima Kolčak z glavo. Nato vstane in odide iz celice. Na hodniku ga sprejme do zob oborožena vojaška eskorta.

Strašna nočna procesija nastopi svojo pot. Sredi jetniškega dvorišča se Kolčak naenkrat ustavi, potegne iz žepa robc in ga drži na ustih, kakor bi se hotel odkaljati. Tisti hip skoči k njemu poveljnik jetnišnice, ga zgrabi za roko in mu iztrga robc. Na tla pade več praškov strupa. Kolčak ostane pepelnoma miren in gre z eskorto v drugi trakt jetnišnice, kjer je bil zaprt general Pepeljanov. Vrata se odpro. Jetnik spi, ko se pa začne škrtanje ključavnice, skoči pokonci in se začne hitro oblačiti. Najprej pozdravi nočne goste z drhtečim glasom: — Zdravstvujte! — Ko pa zagleda predsednika čezvičaje, pogleda v tla in solze mu priktejo iz oči.

Kmalu je sprejela obsojenca pred ječo četa boljševiških vojakov. Eskort se je pomikala skozi mesto na bližnji hrib. Iz mesta in predmestja so se čuli neprestano strelji. Tupatam so se oglasile tudi strojnice. Luna je posijala izza oblakov, ko se je ustavila eskorta na hribu. Četa se je postavila v dve vrsti in začelo se je povelje: Pozor!

General Pepeljajev se je obrnil k Kolčaku: — Zbogom, dragi admiral!

— Zbogom! — je odgovoril Kolčak flegmatično.

Začulo se je drugo povelje: — Streljaj!

Zadonela je salva. Ura na jetniškem stolpu je udarila dve. To se je zgodilo 7. februarja 1920.

ŽRTVE CIGANSKE TOLPE

Sredi januarja je bil umorjen v Moldavi na Slovaškem trgovec Rusnak, čigar morilec niso usli pravični kazni. Takoj drugi dan so orožniki aretirali tri člane ciganske tolpe, o kateri je preiskava dognala, da ima na vesti še več težkih zločinov. Po umoru trgovca Rusnaka je bil odkrit dvojni umor v bližnji vasi Mokranjeih, — kjer so cigani s sekiri ubili Kučerko in njegovo družico Rygovo. Ta zločin so izvršili cigani dva dni pred umorom v Moldavi, toda usoda je hotela, da jih je šele Rusnakova kri izročila v roke pravice. Kmalu nato je priznal glavar ciganske tolpe Filke umor neke stare ženske, ki jo je napadel in umoril na cesti v Moldavi cigan Rybar. Sodna komisija je odšla na kraj zločina, toda Filke ni vedel, kje je žrtev pokopana. Preiskava je dognala, da je istega dne res izginila v okolici neka ženska, ki je bila na trgu v Moldavi in se je vračala proti večeru domov.

Največje presenečenje je pa čakalo preiskovalne organe par dni nato zvečer, ko so aretirani cigani 20 po številu, priznali še pet umorov. Vseh devet umorov je izvršila ciganska tolpa na Slovaškem.

Ženske! Ostanite mlade!

Imele boste jasne oči, gladko kožo ter telo polno mladosti in zdravja ako ohranite svoj sistem v redu. Pijte dosti vode ter poskušajte.

GOLD MEDAL HAARLEM OIL

Znan že 200 let kot slaven urejevalni pomiljevalec. Bolezni ledje, jeter in melurja ter kislinja v vodi so sovražniki življenja in znanjosti. Pri vseh lekarnarjih. Tri velikosti.

Glejte, da bo ime Gold Medal na vsaki etiketi. Ne kupujte nadomestkov.

ZAGONETNI UMOR NA ČEHOSLOVAŠKEM

Skoraj istočasno, kakor trojni roparski umor v Namešti nad Oslo, je bil izvršen doslej še nepojasnjen umor saškega državljanja župana Paulusa v Rossbachu pri Aši na čerkoslovaškem.

Ta umor je tako misteriozen, da kriminalni organi kljub vsemu prizadevanju ne morejo izslediti pravega morileca. Te dni je nastal v preiskavi senzacionalen preokret. Noč, s katerim je bil župan Paulus umorjen, je prodal trgovec Koestner. Na podlagi njegove izpovedi je bil obdolžen umora neki Hoffmann, mož s temno preteklostjo, ki je bil že kaznovan radi umora svoje žene in otroka. Koestner, ki Hoffmanna zelo dobro pozna, pa trdi, da on ni kupil pri njem noža. Tudi druge priče, ki so bile navzoče v gostilni, kjer je župan Paulus govoril, da namerava kupiti posestvo, so prvotno spoznale v Hoffmannovi fotografiji morileca, toda pozneje so svoje izjave prekleale.

Vse kaže, da ima morilec dvojnika. Razlika med njim in Hoffmannom je samo ta, da ima Hoffmann plešo, dočim ima njegov dvojnik goste črne lase. Drugače pa sta si popolnoma podobna. Trgovec Koestner vztraja pri svoji trditvi, da je govoril mož, ki je kupil pri njem nož, s saškim akcentom, in da mora biti torej rodom Saksonce, dočim je Hoffmann Bavarec. Preiskava postaja še veliko bolj komplicirana s tem, da je Hoffmann tik pred aretacijo pobegnil in da oblasti ne vedo, kje se skriva.

Tomaj.

Na obnem zboru hranilnice je bil prisiljen odstopiti dosedanjí predsednik Vran. Opozicija je hitro sprejela novega člana in ga izvolila za predsednika. Izvoljen je nov odbor in nadzornišvo.

POTREBUJEM 2 PLESKARJA, enega, ki je izurjen pri notranjem in zunanjem barvanju in enega za pomoč. Oglasite se pri: Anthony Birk, Painter in Decorator, 1811 Stephen St., Brooklyn, N. Y. (6x 15—21)

NEKAZNOVANO MNOGO ŽENSTVO

Pred sodiščem v Remsu se je vrpolarski umor v Namešti nad Oslo, je bil izvršen doslej še nepojasnjen umor saškega državljanja župana Paulusa v Rossbachu pri Aši na čerkoslovaškem.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Giribetu, ki ima tri zakonske žene in se ni hotel od nobene ločiti. Mnogoženstvo je pri kulturnih narodih po zakonu prepovedano, toda francosko sodišče je na pravilo v tem pogledu častno izjemo.

Obtoženec se je prvič oženil, ko je bil star 30 let. Kmalu je prvokrenu Girib

MATISKRB

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

III.

Ob istem času je napravil načrt, da obišče "belo hišo". Preložil je to na spomlad, a ko je prišla, ni imel poguma za to. Odgovoril je vse na poletje, a pojavile so se zopet vsakovrstne zapreke. Enkrat je videl velikega psa samega potikati se po travniku, — kdo ve, če ni bil mogoče stekel? — in ob neki drugi priliki je navalil nanj bik s povešenimi rogovi.

— Da, ko bom tako velik kot brata, — se je potolažil, — ter bom šel v šolo, bom vzel palico ter pobil steklega psa. Bika pa bom prijel za rogove, da mi ne bo mogel ničesar storiti.

In tako je odgodil stvar na prihodnje leto. Takrat bo pričel hoditi v šolo, prav kot njegova dva velika brata.

Brata sta bila predmet njegovega oboževanja. Postati tako velik se mu je zdel zadnji cilj človeških želja. Jahati na konjih, na velikih, resničnih, ne na lesenih, drsati se, plavati, a brez svinjskega mehurja ter nositi bel, lep polikan predpasnik, ki se ga pritrdi s trakovi krog telesa. — ah, če bi mogel človek kaj takega!

Za vse to pa mora biti človek velik, se je tolažil. Tě misli je ohranil zase. Materi ni hotel povedati tega in kar se je tikalo njegovih bratov, — ah, ti so imeli tako malo opravka z njim! Bil je pritičavec v njih očeh, in kadar je določila mati, da ga morajo vzeti kam seboj, sta storila to zelo nevoljno, kajti morala sta paziti nanj in radi njegove neumnosti sta morala opustiti najlepše pustolovščine.

Pavel je to čutil in da se izogne njih hudim obrazom in njih še boljšim sunkom, je rekel, da hoče rajše ostati doma, čeprav ga je zelo bolelo. Nato je sedel na drog na pumpi, se zibal semintja ter sanjal o onih časih, ko bo delal tako kot brata.

Tudi pri učenju. — To ni bila nikakva malenkost, kajti oba, tako Maks kot Gotfried, sta bila prva v šoli ter sta prinesla vedno dobro izpričevala. Da sta bila dobra, je razvidno iz tega, da sta dobila vedno od očeta srebrn groš in od matere potico.

Take dni je čul reči očeta:

— Seveda, če bi mogel spraviti oba starejša v dobro šolo, bi lahko kaj postalo iz njih, kajti oba sta odprte glave, a berače kot smo mi bo treba pač vzgajati po beraški.

Pavel je dosti razmišljal, kajti vedel je že, da je bil Maks rojen za maršala, Gotfried pa za feldceajmajstra. Nekoč so namreč začele slike avstrijske armade v njih hišo in oba brata sta se dogovarila, da si bosta porazdelila najvišje generalske časti, dočim naj bi pripadalo mlajšemu mesto podporočnika.

Od takrat naprej je seveda enkrat napočila doba, ko je čutil v sebi poklice za stesoslada ali indijanskega glavarja, a njegove misli so onih z zlatom posejanih uniformah, s katerimi se niso mogle primerjati lesena kopja in sandale, skrpane skupaj iz cunj. Take sandale sta nosila brata pri igrar ter jih imenovala "mokasine". Nerazumljivo mu je ostalo, zakaj sta hotela postati tudi naravoslovca in superintendenta.

Ob istem času sta se tudi dvojčka naučila hoditi. Kata, starejša, kajti prišla je na svet trideset ure poprej, je shodila prva in Greta tri dni pozneje.

To je bil najbolj pomembni dogodek v življenju Pavla. Naenkrat je stal kot pribit v krogu dolžnosti, ki ga niso tako hitro zopet izpustile.

Nikdo mu ni dal naročila, naj nadzoruje prve korake majhnih sester. Tako samoposebi pa je bilo umevno vse, da je že na večer poprej osnažil sebi in bratoma čevlje, da je leget v posteljo, ne da bi kedaj pomenažili odeje, kar se je bratoma večkrat pripetilo, da je smatral tudi za samoposebi umevno, da se je zavzel od sedaj naprej za mali sestrici ter nadzoroval njih poskuse v hoji.

Zdel se je samemu sebi tako važen v novem poslu, da je postalo manjše cele hrepenenje po šoli in če bi le še znal živžgati, bi bila mera njegovih želja dopolnjena.

Seveda, če bi znal živžgati kot hlapec Jons, ali celo kot njegov starejši brat! On pa je lahko še toliko krožil usta ter namakal ustnice, — noben glas ni prišel preko njih.

Pri tem pa se je potolažil z mislijo:

— Ko boš enkrat odrasel.

Božič dočitenega leta je prinesel veselo novico. Od "dobre tete" iz mesta, sestre njegove matere, je dospel paket z vsakovrstnimi lepi in koristnimi stvarmi, knjigami, blagom za oba brata, oblekami za sestrini in zanj resnično suknjo iz žameta, s huzarskimi trakovi in svetlimi gumbi. — Ah, to je bilo veselje! Najlepša nagrada pa je stala v pisnu, katero je prečitala mati s solzami ganutja in veselja. Dobrat teta je pisala, da je spoznala iz zadnjega pisma sestre, da je najvišja želja njenega moža, da preskrbi starejšima dečkoma boljše šolo in izobrazbo in da je vsed tega sklenila vzeti oba dečka v svojo hišo ter ju poslati v gimnazijo na svoje lastne stroške.

Brata sta vriskala, mati se je solzila in oče je begal po sobi gor-dol, posegal z roko v lase ter mrmral nerazumljive besede.

Včasih je sedel popolnoma tiho ob postelji obeh sester ter se veselil v svojem sreju.

Tedaj je prišla k njemu mati, skrla svoj obraz v njegovih lasih ter rekla:

— Ali bo tudi tebi tako dobro, dečko moj?

— Ah, ta, — je rekel oče, — ta vendar ničesar ne razume!

— Tako mlad je še, — je odvrnila mati, ga pobožala po licih ter ga oblekla nato v krasno baržunasto suknjo. To je smel nositi do večera le kadar je bil praznik.

Tudi brata sta prišla ter se igrala z njim, ker jima je bilo srec polno veselja. Tako dobra nista bila še nikdar z njim.

Da, to je bil Božič!

Ko se je približala spomlad, se je pričelo veliko življenje in kvac-lanje.

Pavel je smel včasih pomagati pri krojenju, podajati mero in skarje, dočim sta ležali dvojčici na tleh ter brskali po platnu.

Brata so opremili kot prince. Nobene stvari niso pozabili. Dobil sta celo kravati, kateri je prikrivila mati iz starega blaga.

Brata sta bila ob tem času strašno ponosna. Pričela sta že igrati gospoda, seveda vsak na svoj način. Maks je že vil cigareto s tobakom, katerega je ukradel očetu in Gotfried si je natikal očala, katera je kupil v šoli za šest gumbov.

— Ali ti ugaja? — je vprašal, korakajoč pred Pavlom, in če je slednji rekel "Da", ga je pobjubil. Če bi bil rekel "Ne", bi ga gotovo oklofutal.

(Dalje prihodnjik.)

SPANSKA KRALJICA V NARODNI NOŠI

ARKADIJ AVERČENKO:

Vitez svojega poklica.

Prvič sva se seznanila takrat, vini. Njen brat je sicer šarlatan, ko je prišel skozi okno drugega zato je pa ona tako krasna črno-nadstropja mimo oken v prvem nadstropju, in telebnil na hodnik. Pogledal sem skozi okno in vprašal: — Čemu bi mi ne pomagali? — Čemu bi mi ne pomagali? — je dejal dobrodušno in požugal s prstom na okno v drugem nadstropju. — Seveda mi lahko pomagata.

— Če je tako, pa stopite k meni, — sem dejal ter odstopil od okna. Vstopil je in se prijazno nasmehnil. Podal mi je roko, rekoč: — Caekin.

— Zelo me veseli. Ali se niste pobili?

— Da vam povem po pravici, no, kako bi vam dejal, — ne, nikakor ne. Zdi se mi, da me je bolha ugriznila.

— Gotovo je šlo za kako lepo devotko, kaj ne? — sem vprašal in mu pomežikal.

— Hi, hi! Zdi se mi, da ste velik prijatelj takih zadev. Hi, hi! Ako imate tehtnih pomislekov, vam pokažem serijo razkošnih razglednic. Nemški izdelek, — imenitna stvarca, vam pravim! Ljudje, ki se na take reči spoznajo, jih cenijo bolj kot francoske.

— Ne, čemu? — sem vzkliknil začuden, ne da bi se ozrl nanj. — Čujte, — vaš obraz se mi zdi nekam znan. Če se ne motim, ste bili vi tisti, ki ga je večeraj neki gospod vrgel iz tramvaja.

— Kaj še! Motite se! To je bilo predvčerajšnjim. Večraj pa so me spustili po stopnišču neke hiše v vaši ulici. Po pravici rečeno, to sploh ni stopnišče. Ubogih sedem stopnic, kakšno stopnišče je to?

Opazil je moj vprašujoči pogled. Naglunil se je in spregovoril užaljeno:

— In vse to so mi storili zato, ker jim hočem zavarovati življenje. To je res publika, da se bogu smili. Jaz skrbim za njihovo življenje, oni bi mi pa radi življenje prikrajšali.

— Vi ste torej zavaroval agent? — sem ga vprašal. — Kaj morem storiti za vas?

— Lahko mi postrežete z odgovorom na skromno vprašanje: kako se mislite pri nas zavarovati, — na vse življenje ali pa tako, da bi zavarovalnica izplačala zavarovalnino vašim sorodnikom po.

— Bog vam daj še dolgo let! — vaš smrti?

— Saj se sploh ne mislim zavarovati, — sem odkimal z glavo. — Niti na vse življenje, niti ne na kaj drugega. — Sorodnikov pa nimam. Sam sem na tem božjem svetu.

— Kaj pa gospa soproga? — Sem samec.

— Torej se morate nemudoma oženiti. To je zelo enostavna stvar. Lahko vam priporočim devotko. Kar prste si boste obilnili. Dva najst tisoč dote, oče ima dve trgo-

— Gospod Caekin! — sem zakričal. — Za Boga, saj se ne morem oženiti! Saj sploh nisem ustvarjen za rodbinsko življenje.

— O! Da niste ustvarjeni? Zakaj pa ne? Morda — ste že pre-globoko pogledali v čašico življenjskih sladkosti. No, nič se nikar ne bojte! To je taka malenkost, da ni vredno govoriti. Vse se da popraviti. Devolite, da vam ponudim sredstvo, ki pomaga vsakemu moškemu, 6000 knjig brezplačno. Cel kup priporočil imamo. Želite stekleničico za poizkušnjo?

— Kar obdržite svoje stekleničice za poskušnjo, — sem odklonil vsiljivega agenta ves razjarjen. — Jaz jih ne potrebujem. Moja zunanost itak ni taka, da bi mogel vzbujati ženske skomine. Na glavi junaka pleša, ušesa mi mole v stran, gube po obrazu, majhna postava.

— Eh, kaj zato, če je pleša! Ako jo namažete s sredstvom, za katero imam zastopstvo, jo vam kar čez noč pokrijejo lase, kakor — z dovoljenjem — kokosov oreh. A gube in ušesa? Vzemite samo naš izvrstni aparat, ki ga lahko rabite ponoči. — Naj vam ušesa še tako štrle v stran, takoj se poravnajo. Postava? Pravičite! Naša telovadna metoda vam jo podaljša vsakih šest mesecev za dva palca. Čez dve leti se boste že lahko oženili, čez tri leta boste pa že največji mož v mestu. In vi še govorite o postavi.

— Ničesar ne potrebujem, — sem dejal in komaj krotil svoj gnev. — Oprostite, na živce mi greste.

— Živete? In vi še molčite! Patentirana hladna kopel, navadna in po zdravniškem receptu. Pršne kopeli so dvojne. Ena je s pipo, druga pa na elektriko. Vi ste inteligenten mož in zelo mi ugaja.

— Zato — ako vam smeni svetovati — vzemite raje ono na elektriko. Je sicer malo dražja, toda...

— Prijel sem se za glavo.

— Kaj pa počenjate? Ali vas boli glava? Zadostuje samo povedati, koliko pilul naše paste "Migrenin", — tvrdka — vam jih pošlje na dom.

— Oprostite, — sem dejal in si grizel ustnice, — lepo vas prosim, pustite me pri miru! Nimam časa, — zelo sem utrujen in čaka me še naporno delo. Članek moram napisati.

— Utrujeni ste? — je vprašal Caekin pomilovalno. — Verjemite mi, da vas utruja delo samo zato, ker še niste kupili našega patentiranega stola za čitanje in pisanje.

POMLAD. KRASNA POMLAD!

Pomlad se prične ob 8.59 zjutraj 21. marca. Cvete pa vam samo, če je z vami tudi zdravje, kot je rekel nek rimski pesnik pred 200 leti. "O blaženo zdravje, s teboj črte ljuba pomlad v svoji lepeti, brez tebe nikdo ni srečen."

Da pa ste pri dobrem zdravju, morate imeti dober tek, dobro prebavo, morate dobro spati. Ako kaj moti vaš tek, prebavo in spanje, vzemite Trinerjevo grenko vino. "Iskreno se vam zahvaljujem za to dobro zdravilo. Trinerjevo grenko vino mi je tako pomagalo, da se sedaj popolnoma dobro počutim," je pisal Mr. Paul Korzan iz Greenfield, Mass. 16. februarja. Tudi vam bo ravno tako pomagalo. Kupite eno steklenico v lekarni, vzorčne steklenice pa pošilja proti prejemu 15c Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Poskusite tudi Triner's Cold Sedative (po pošti 35c mala steklenica in 60c velika steklenica.)

—Adv't.

je. Normalna lega telesa, sedite udobno naklonjeni. Dva stola staneta sedem rubljev, trije pa deset.

— Vrag te vzemi! — sem zakričal ves iz sebe od jeze. — Poberi se, sicer ti razbijem glavo s temle tintnikom!

— S tem tintnikom? — je dejal Caekin zaničljivo. — S tem tiptnikom, pravite? Samo pihnite vanj pa ga odnese! Ne, moj dragi, ako hočete imeti res težak tintnik, vam priporočam cel pribor iz malahita.

Pritisnil sem na gumb električnega zvonea.

— Takoj pride sluga in dam vas postaviti pod kap!

Caekin je povesil otožno glavo in molčal, kakor bi čakal, da se moja grožnja izpolni.

Minili sta dve minuti. Pozvonil sem znova.

— Zvonec je imeniten, kar je res, je res, — je prikal Caekin z glavo. — Kako morete imeti tak zvonec, ki sploh ne zvoni? Dovolite, da vam ponudim zvonec z vsemi pritlikinami za 7 rubljev in 60 kopejk. Elegantni gumbi, vam pravim.

Planil sem pokonec, zgrabil Caekina za rokav in ga porinil k vratom.

— Pojdite, sicer me zadene kap! — Bog ne daj. Nu, kar brezskrbno bodite. Pokopljemo vas po vseh pravcih drugega razreda. Drugi razred res ni tako paraden, kakor prvi, toda krsta.

Zaloputnil sem za Caekinom vrata, jih zaklenil in sedel za mizo.

Hip na to vidim, da se je ključka premaknila, vrata so zaškripala pod pritiskom in se odprla.

Caekin je stopil boječe v mojo sobo, pomežikal je in izpregovoril: — Za slučaj nesreče vas zavarujem. Ključavnica na vaših vratih ni zanič. Vrata se odpro, čim se jih človek dotakne. Izborni angleško ključavnice lahko dobite z mojim posredovanjem. En komad stane 2 rublja 40 kopejk, trije 6 rubljev 50 kopejk, pet pa.

In predelka pisalne pisne sem potegnil revolver, zaškripal z zobmi in zakričal:

— Pri tej priči vas ustrelim! Caekin se je mirno uselnil in odgovoril:

— Zelo vam bom hvaležen, ker se boste lahko prepričali o izborni kakovosti oklepa, ki ga nosim s seboj kot vzorec in katerega vam lahko ponudim. En komad stane 80 rubljev, dva bosta cenejša, trije pa še cenejši. Prosim, izvolite se samo prepričati.

Odložil sem revolver, zgrabil Caekina čez pas in ga treščil skozi okno na cesto.

Med padcem je imel še toliko časa, da je zakričal:

Kretanje parnikov - Shipping News

21. marca: Pres. Wilson, Trst, Columbus, Cherbourg, Bremen.
22. marca: La Savole, Havre, Georges Washington, Cherbourg, Bremen.
23. marca: Cleveland, Hamburg.
24. marca: Olympic, Cherbourg, Republic, Cherbourg, Bremen.
25. marca: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
26. marca: Suffren, Havre, Hamburg, Cherbourg, Hamburg, Berlin, Cherbourg, Bremen.
27. aprila: France, Havre — SKUPNI IZLET.
28. aprila: Berengaria, Cherbourg.
29. aprila: Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
30. aprila: Westphalia, Hamburg.
1. maja: Leviathan, Cherbourg, Muenchen, Cherbourg, Bremen.
2. maja: Martha Washington, Trst.
3. maja: Mauretania, Cherbourg.
4. maja: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
5. maja: Olympic, Cherbourg.
6. maja: Berengaria, Cherbourg, Bremen.
7. maja: Westphalia, Hamburg.
8. maja: Leviathan, Cherbourg, France, Havre, Derflinger, Bremen.
9. maja: Martha Washington, Trst; Reliance, Cherbourg, Hamburg.
10. maja: Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
11. maja: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
12. maja: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen, Cherbourg.
13. maja: Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
14. maja: New York, Cherbourg, Hamburg.
15. maja: Columbus, Cherbourg, Bremen.
16. maja: Paris, Havre; Majestic, Cherbourg, York, Bremen.
17. maja: Berengaria, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
18. aprila: Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

30. aprila: Leviathan, Cherbourg, France, Havre, Bremen, Cherbourg, Bremen.
4. maja: Mauretania, Cherbourg; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
5. maja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
6. maja: Berlin, Cherbourg, Bremen.
7. maja: Olympic, Cherbourg.
10. maja: Pres. Wilson, Trst. SKUPNI IZLET.
11. maja: Aquitania, Cherbourg.
12. maja: Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
14. maja: Paris, Havre. SKUPNI IZLET.
17. maja: Berengaria, Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen.
18. maja: George Washington, Cherbourg, Bremen.
19. maja: Westphalia, Hamburg.
21. maja: Leviathan, Cherbourg, France, Havre, Derflinger, Bremen.
24. maja: Martha Washington, Trst; Reliance, Cherbourg, Hamburg.
25. maja: Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
26. maja: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
28. maja: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen, Cherbourg.
31. maja: Aquitania, Cherbourg; Thuringia, Hamburg.
4. junija: Paris, Havre.
23. junija: Pres. Wilson, Trst. SKUPNI IZLET.
2. julija: Ile de France, Havre. — SKUPNI IZLET.
5. avgusta: President Wilson, Trst. — SKUPNI IZLET.

FRENCH LINE COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V EVROPO ZA VELIKONOČ

SLAVNI PARNIK NA OLJE

FRANCE

ODPLUJE IZ NEW YORKA

2. APRILA ob 11. dopoldne

preko HAVRE — pristanišče Pariza.

PRIDRUŽITE SE NAŠEMU VELIKONOČNEMU IZLETU V JUGOSLAVIJO

Potujte udobno, razkošno in poceni. Vprašajte svojega agenta za podrobnosti.

DRUGA ODPLUTJA:

PARIS 23. aprila; 14. maja FRANCE 30. aprila; 21. maja FRENCH LINE

V IN IZ JUGOSLAVIJE

PREKO HAMBURGA

NEW YORK (novi): HAMBURG

DEUTSCHLAND

RESOLUT RELIANCE

Najboljše tri vjake

CLEVELAND, WESTPHALIA

THURINGIA

EVROPSKA POTOVANJA

POD OSEBNIM VODSTVOM

\$198.—

Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ

v modernem 3. razredu.

(Vojni davek posebej.)

TEDENSKA ODPLUTJA

Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

Hamburg - American Line

United American Lines, Inc.

General Agents

23 BROADWAY - NEW YORK

— Zelo nepraktične gumbje imate v manšeti. Ostri, robati so, ob leko trgajo, in po obrazu so me opraskali. Lahko vam predložim gumbje iz afriškega zlata, v ognju emajlirane, par za dva rublja, trije pa štiri.

Zaloputnil sem okno, da so kar šipe zavzele.

NAZNANILO.

Vsem naročnikom v državi Pennsylvanija naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. J. ČERNE

in prosimo, da pri njem! obnovijo naročnino.

Upravišтво.

Agitirajte za "Glas Naroda", naj vaš slovenski dnevnik v Ameriki.

Rad bi izvedel za naslov brata JOŽE ŽARN. Pred par leti se je nahajal v bližini Pittsburgha. Prosim rojaka, če kdo ve, da mi sporoči, ali pa naj se sam oglasi: Franc Žarn, 166 Beach Road, Hamilton, Ont., Canada. (2x 18,19)

KNJIŽICA "KAKO POSTATI AMERIŠKI DRŽAVLJAN"

nam je pošla. V kratkem izide nova izdaja. Ko jih bomo zopet imeli, bomo objavili v listu.

Uprava Glas Naroda.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstrigli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

"Glas Naroda"